

но ние никакъ не трѣба да прощаваме оние, които ставатъ робове съзнателно.

Дѣдо Никола.

Кажи по-добре: за интересъ. Не, мой синко, нашите чорбаджие и нашите камилавки не сж робове: тие господаруватъ и надъ назе и надъ турците. Немѣ сичкото народно благосъстояние не влиза въ джебѣтъ на чорбаджие-те и на фанариотските калутери? Немѣ у турците остава какво-годе богатство? Немѣ почти сѣкога не остава безнаказанъ онзи голѣмецъ, който е излѣгалъ своите кредитори или който е ограбилъ народѣтъ и земалъ е и послѣдната му кора хлѣбъ? Немѣ чорбаджиите и владичите отниматъ по-малко отъ правителството? Немѣ тобѣгите, които пращатъ по нашите гърбове, насилната, които произхождатъ почти сѣки день, даже самите престѣпления и убийства, — немѣ сичкото това не сж такива нѣща, които са закриватъ съ покривалото на християнската и братската любовь? Не, мой синко, полумесѣцѣтъ не е до толкова тѣжакъ, до колкото е тѣжакъ кръстѣтъ. А ти искашъ да ти сж-чувствовать и да ти помагатъ ония хора, които са го-лятъ отъ твоето нещастие! Ни единъ народъ, ни едно поробенно племе не е било спасено отъ богатите и отъ дебѣлите свине, — нѣма да бждеме спасени и ние. Търси помощъ отъ голнятъ и отъ гладнятъ, ако искашъ да бждешъ ситъ и щастливъ. Разбра ли ма сега, защо ти казвамъ да ги оставишъ?

Ясѣновъ.

Разбирамъ та; но сърцето ми е паранено и иска да са изскаже предъ нѣкого.

Дѣдо Никола.

Утѣши са, мой синко, не грижи са. Ще дойде време, и твоето име ще да са благославя; а тѣхното? Тѣхното ще да са произнася съ отвращение. А това време набли-